

واجبات لصلاة وسنتها

So Bandingan ko Tasbīh ko Oriyan o Sambayang

(al Khutbah 52)

Ki: Alim, Hassanor M. Alapa

al Murshid al Am

al Insan Islamic Assembly of the Philippines

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا، وَأَشْهَدُ إِلَّا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ اهْتَدَى بِهِدْيِهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ... وَبَعْدُ:

فِيَا عِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:
قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (البقرة ٣١)

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastaīnuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahibihi wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmidd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Qulnah bitū minhā jamīan fa'immā ya'tiyannakum minnī hudan faman tabi'a hudāya falā khawfun alayhim wa lā hum yahzanūn (al Baqarah 31).

So langowan a podipodi a go so samporna' a bantog na rk o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), bantogn tano Skaniyan go mamangni tano ron sa tabang, a go mangni tano Ron sa sapngan Iyan so manga dosa tano, go lomindong tano ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) phoon ko manga antiyor o manga ginawa tano, a go so pangararata o manga galbk tano, sa taw a toroon skaniyan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), na da' a makadadag on, na sa taw a dadagn iyan na di nka dn mitoon sa salingogopa iyan a phakatoro' on.

Manga Oripn o Allah:

Pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: *Hay so miamaratiaya tadmi niyo so Allāh sa tadm a madakl ago tasbihn iyo skaniyan sa kapitapita a go kagabigabi (al Ahzāb 41-42)*

Go inisnggay o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) so kinisogoon iyan ko katadmi ron ko oriyan o katonaya ko manga simba.

So pman so katadmi ron ko oriyan o kapakapasad sambayang na:

Pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a:

Amay ka matonay niyo so sambayang na tadmi iyo so Allāh a khititindg kano a go khioontod kano a go sii ko kaiiga iyo (an Nisā' 103).

Go pitharo' iyan a:

Amay ka matonay so sambayang na pharaparak kano ko lopa' na plolobaa niyo so kalbihan o Allāh a go tatadmi niyo sa Allāh sa madakl ka an kano makadaag (al Jumū'ah 10).

Go inisogo' iyan so katadmi ron ko oriyan o katarotopa ko powasa ko Ramadhān, sa pitharo' iyan a: *Go tarotopa niyo so bilangan a go slaa niyo so Allāh ko kiatoro'a niyan rkano a go an kano makapanalamat (al Baqarah 185).*

Go inisogo' iyan so katatadmi ron ko oriyan o katonaya ko manga simba ko Hajj, pitharo' iyan a: *Amay ka matonay niyo so manga simba niyo na tatadmi niyo so Allāh sa datar o katatadmi niyo ko manga ama' iyo odi' na lawan on sa katatadmi (al Baqarah 200).*

Go giyoto – so Allāh i Lbi a Mata'ō – na iptharotop ko nganin a minitana' ko simba a pd sa kakorang a go so waswas, a go phakigdam ko manosiya a mataan a skaniyan na pphangnin on so kalalayona niyan ko tasbih a go so simba, ka an iyan di maphamikir a amay ka makapasad ko simba na ba niyan miatonay so paliyogat on.

So tasbīh a khapakay ko oriyan o sambayang a paralo na wajib a kabaloy niyan a makaayon ko ropaan a miakambowat ko Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ), kna' o ba sii ko ropaan a pimbago' a so giinggolawlaan o manga sūfī a giimbabago' (ko btad o agama).

Sii ko Sahih o Muslim a phoon ko Thawbān a miaso'at so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sii rkaniyan na pitharo' iyan a: Miaadn so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a igira miakapasad ko sambayang iyan na magistigfar sa maka tlo, na tharo' on iyan so:

اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

Allāhummm antas Salāmu wa minka as salāmu tabārakta ya dal jalāli wal ikrām.
(piakambowat i Muslim)

Go sii ko dowā a Sahih a phoon ko al Mugīrah bin Shu'bah a miasoat so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sii rkaniyan a: So Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na miaadn a igira miakapasad ko sambayang na tharo'on iyan so:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ،
اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ.

Lā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, lahul mulku wa lahul hamdu. wa huwa alā kulli shay'in qadīr, Allāhumma lā māni'a limā a'tayta, wa lā mu'tiya limā mana'ta, wa lā yanfa'u dal jaddi minka al jaddu

Sii ko Sahih o Muslim a phoon ko Abdullāh bin az Zubayr a miaso'at so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sii kiran a dowā a: Miaadn so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a pthahlil ko talikhodan o oman i sambayang iyan ko kapakazalam iyan sa gii niyan tharo'on anka'i a manga katharo':

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ،
لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ
وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

La ilaha illallahu wahdahu la sharika lahu, lahul mulku wa lahul hamdu, wa huawa ala kulli shay'in qadīr, la hawla wala quwwata illa billahi, la ilaha illallahu wa la na'budu illa iyyahu, lahun ni'matu, wa lahul fadhlu, wa lahu at thana'ul hasan, la ilaha illallahu, mukhlisina lahud din. walaw karihal kafirun. (piakambowat i Muslim)

Go sii ko as Sunan a pd ko hadith o Abū Darr a miasoat so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) rkaniyan a: Mataan a so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na pitharo' iyan a: Sa taw a tharo' on iyan ko oriyan o sambayang a Zobo ko da niyan pn kapakatharo' a:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

La ilaha illallahu wahdahu la sharika lahu, lahul mulku wa lahul hamdu. Yuhi wa yumitu, wa huawa ala kulli shay'in qadīr

Sa makasapolo' na isorat a rk iyan a sapolo a mapiya, a go ponasn on a dosa niyan a sapolo, a go iporo' skaniyan sa sapolo' a manga pankatan, na maadn ankoto a gawii niyan langon a malilinding skaniyan ko langowan a marata' a go masiyap ko shaytan, sa da' a makaraot on a dosa sankoto a gawii niyan inonta so kapanakoto (piakambowat o at Tirmidī).

Pitharo' o at Tirmidī a: Giyanan na hadith a mapiya a ontol.

Go miakambowat a so manga tahlil a sapolo' na gii pn tharoon ko oriyan o sambayang a magrib sii ko hadith o Ummu Salamah sii ko Ahmad, a go so hadith o Abū Ayyūb al Ansārī sii ko Sahih o Ibn Hibbān.

Go gii niyan tharo'on ko oriyan o magrib a go so Zobo a: *Rabbī ajirnī minannār*, رَبِّي أَجْرْتِي مِنَ النَّارِ sa makapito, ko pianothol o Ahmad a go so Abū Dāūd a go so an Nasā'ī a go so Ibn Mājah a go so salakaw kiran.

Oriyan iyan na tomasbih ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ko oriyan o langowan a sambayang sa tlo polo a go tlo a tasbih (subhanallāhi 33) al Hamdulillāhi 33, Allāhu Akbar 33, sa tharoon iyan ko kaganap iyan a magatos so:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

La ilaha illallahu wahadahu la sharika lahu, lahul mulku, wa lahul hamdu, wa huwa ala kulli shay'in qadir,

sabap ko hadith o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a pianothol i Muslim a so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na pitharo iyan a: Sa taw a itasbih iyan so Subhānallāhi, sii ko kaiapos o oman i samabayang sa 33, a go so al Hamdulillāhi sa 33, a go so Allāhu Akbar sa 33 a giġoto na siyaw polo' a go siyaw oriyan iyan na tharo'on iyan ko kaganap iyan a magatos so:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

La ilaha illallahu wahadahu la sharika lahu, lahul mulku, wa lahul hamdu, wa huwa ala kulli shay'in qadir,

na irila' on so manga dosa niyan apiya pn datar o didi' o ragat (sa kadaki) (piakambowat o Muslim a hadith o Abū Hurayrah).

Oriyan iyan na batiyaan iyan so *ayat al Kursī* a go so *Qul Huwallahu ahad*, so *Qul Adu Birabbil Falaq*, a go so *Qul Adu Birabbil Nas*, sabap ko miapanothol o an Nasā'ī a go so at Tabaranī a phoon ko Abū Umāmah a miasoat so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) rkaniyan a pitharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: Sa taw batiyaan iyan so *Ayat al Kursī* ko oriyan o langowan a sambayang na da' a makaarn on ko kaphakasold iyan sa Sorga' a rowar ko kaphatay niyan, aya maana niyan na aya bo' a pagltan iyan a go so kaphakasold iyan sa Sorga' na so kapatay.

Sii sa isa a hadith na ...*maadn skaniyan sa ako o Allāh sa taman sa isampay ko isa a sambayang.*

Go sii ko as Sunan a phoon ko Uqbah bin Amir a miasoat so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) rkaniyan a: Inisogo' rakn o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a kabatiya ako ko dow a sūrah a phamakalindong (sūrah al Falaq a go so Sūrah an Nās) ko oriyan o sambayang.

Miakanggonana'o anka'i a manga hadith a maporo' sii ko kisosogoon sank'a'i a manga tasbīh ko oriyan o manga sambayang a paralo, sa adn a madadalm on a manga ala' a balas, sa madait rki tano a kasiyapa tano ron a go so kitalingomaan tano ron ko ropaan iyan a miakambowat ko Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a go italingoma tano siran ko oriyan o kapasad o sambayang sa mamantk sa da pn kapakaganat o mizambayang ko darpa' iyan sa pagatorn tano sank'a'i a atoran iyan:

Amay ka makazalam tano ko sambayang na tharo'on tano so: *Astagfirullah* a makatlo.

Oriyan iyan na tharoon tano so:

اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

Allāhummas Salāmu wa minka as Salāmu tabarakta ya dal jalāli wal ikrām

Oriyan iyan na tharo'on tano so:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ،
اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ.

La ilaha illallahu wahdahu la sharika lahu, la hul mulku wa la hul hamdu. wa huwa ala kulli shay'in qadir, Allahumma la mani'a lima a'tayta, wa la mu'tiya lima mana'ta, wa la yanfa'u dal jaddi minka al jaddu.

Oriyan iyan na tharo'on tano so:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ،
لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ
الثَّنَاءُ الْحَسَنُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

La ilaha illallahu wahdahu la sharika lahu, la hul mulku wa la hul hamdu. wa huwa ala kulli shay'in qadir, la hawla wala quwwata illa billahi, la ilaha illallahu wa la na'budu illa iyyahu, lahun ni'matu, wa la hul fadhlu, wa lahu at thana'ul hasan, la ilaha illallahu, mukhlisina lahud din. walaw karihal kafirun (piakambowat i Muslim).

Oriyan iyan na tharoon tano so: Subhanallāhi sa maka 33, al Hamdulillāhi sa 33, so Allāhu Akbar sa 33, oriyan iyan na iganap tano ron a ika magatos so:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

La ilaha illallahu wahdahu la sharika lahu, la hul mulku, wa la hul hamdu, wa huwa ala kulli shay'in qadir,

Go sii ko oriyan o sambayang ko Magrib a go so sambayang a Zobo na batiyaan tano so tahlil a sapolo, na tharoon tano so: *Rabbi ajirni minannar, sa makapito.*

Oriyan o kapasada sankai a manga dowaa sii sankai a atoran na batiyaan tano so *Ayat al Kursi* a go so *Qul Huwallāhu Ahad*, a go so dowaa a surah a phamakalindong.

Sa sonat so kakhasokasoya matiya sankai a manga surah ko oriyan o sambayang a magrib a go sambayang a Zobo sa mbabaka tlo.

Go sonat so kapakatanoga ko kabatiyaa ko tahlil (*lā ilāha illallāhu*) a go so tasbīh (*subhānallāhi*) a go so tahmīd (*al Hamdulillāhi*) a go so takbīr (*Allāhu Akbar*) ko oriyan o sambayang, ogaid na kna' o ba sowara a thitimotimo', ogaid na oman i isa na pmbalsn iyan sa skaniyan bo'.

Khapakay o osarn ko katndo'a ko kadakl o tasbīh so manga boko' o kmr a kawanan ka kagiya so manga kmr na pagizaan a go pakaptharoon ko alongan a Qiyāmah.

Go khapakay so kaosara ko pasbi sa pantag sa ipagitong ko manga tasbih sa di phamikirn o ba adn a milalawan iyan a shayi', sa piakamakruh o sabagi' ko manga ulama.

Amay ka pikirn iyan a adn a kalbihan o pasbi, na so kakowaa on na bid'ah, ka datar o manga pasbi a phagosarn o manga Sūfī a gii ran zanggalayin ko manga lig iran, odi' na pmbalowin iran a datar o rintī' ko manga lima iran na giyanan na pd o kababaloy niyan a bid'ah na mataan a kadadalman sa kapakiilaylayin.

Oriyan o kapasad anka'i a manga tasbīh na pndowaa sa pagn's sa sa dn sa khabayaan iyan ka so dowaa a phakatondog sankā'i a simba a go giyanka'i a manga tasbīh na patot so katarimaa on.

Sa di niyan iphorō' a lima niyan ko kandowaa ko oriyan o sambayang a paralo sa datar o giinggolawlaan o sabaad ko manga taw, ka mataan a giyanan na bid'ah, sa giyanan na khapakay a giinggolawlaan ko sabaad a sambayang a sonat ko sabaad a manga masa.

Go di niyan phakatanogn so dowaa niyan ogaid na izoln iyan, ka giyoto i marani ko kapagikhlās a go so kapananankopan a go mawatan ko kapakiilaylayin.

So pman so giinggolawlaan o sabad a manga taw ko sabaad a manga ingd ko kandowaa a kandakdakl ko oriyan o manga sambayang sa sowara a matanog a rakhs a ipoporo' so manga lima odi' na giindowaa so imām na so manga taw na phagaminn iran a ipoporo' iran so manga lima iran na giyanan na galbk a bid'ah a sasankaan, sabap sa da' a minitogalin a hadith a phoon ko Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a ba igira pizambayangan iyan so manga taw na ba giindowaa ko oriyan o sambayang sa datara'i a ropaan iyan, da sii ko Zobo go da pn sii ko Asar, go da pn ko salakaw kiran a dowā a pd ko manga sambayang a go da' a nan pakapiyaa o isa bo' ko manga imām.

Pitharo' o Shaykh ko Islam a so Ibn Tayimiyyah a: "Sa taw a itogalin iyan anan a phoon ko al Imām as Shāfiī a piakapiya niyan anan na sabnar a miaribat skaniyan" sa wajib so kaonoti ko nganin a minioma o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) sii sankoto a go sii ko salakaw ron, sabap ko katharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: *Go so nganin a minioma rkano o Rasūl na kowaa niyo skaniyan, na so nganin a inisapar iyan rkano na taplkn iyo a go kalkn iyo so Allāh ka mataan a so Allāh na taralo i siksa' (al Hashr 7). Go pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: Sabnar a adn a miaadn rkano sii ko Rasūlullāh a ladiawan a mapiya a rk i taw a miaadn a aarapn iyan so Allāh a go so alongan a maori a go tiadman iyan so Allāh sa madakl (al Ahzāb 21).*

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ
إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

Wa aqūlu qawli hādā wa astagfirullāha li wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahim.